JOHN GRISHAM

—

CALICON JOE

WSOY

John Grisham

CALICON JOE

SUOMENTANUT HILKKA PEKKANEN

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

englanninkielinen alkuteos
calico joe

© belfry holdings, inc. 2012
all rights reserved. published in the united states by doubleday,
a division of random house, inc.

suomenkielinen laitos © hilkka pekkanen ja wsoy 2014

isbn 978-951-0-39322-2
painettu eu:ssa

I

Viikko sitten isäni haimasta poistettiin kasvain leikkauksessa, joka kesti viisi tuntia ja oli vaikeampi kuin kirurgit olivat osanneet odottaa. Sen jälkeen he ilmoittivat armottoman uutisen, että yleensä potilaalla on vastaavassa tilanteessa elinaikaa enää korkeintaan kolme kuukautta. En tiennyt leikkauksesta enkä kasvaimesta mitään, enkä siksi ollut läsnä, kun kuolemantuomio julistettiin. Yhteydenpito ei ole isäni vahvimpia puolia. Kymmenen vuotta aikaisemmin hän oli ehtinyt erota yhdestä vaimosta ja löytää uuden ennen kuin tieto kummastakaan tapahtumasta kantautui korviini.

Isän senhetkinen vaimo – joko numero viisi tai kuusi – soitti viimein ja muistutettuaan mieleeni, kuka hän oli, kertoi pintapuolisesti kasvaimesta ja siihen liittyvästä tilanteesta. Agnes selitti, ettei isä voinut hyvin eikä halunnut jutella. Vastasin, ettei isä ollut koskaan halunnut jutella, oli vointi millainen hyvänsä. Agnes pyysi minua ilmoittamaan muille perheenjäsenille. Olin vähällä kysyä »Miksi?» mutta en halunnut ruveta kinastelemaan naisparan kanssa.

Muut perheenjäsenet ovat pikkusiskoni Jill ja äitini. Jill asuu Seattlessa, ja sikäli kuin tiedän hän ei ole puhunut

isän kanssa ainakaan kymmeneen vuoteen. Hänellä on kaksi pientä lasta, jotka eivät ole milloinkaan tavanneet isoisäänsä eivätkä tapaa vastakaan. Äiti kesti avioliittoa isän kanssa kaksitoista vuotta, mutta pääsi sitten onnekseen irti siitä ja vei Jillin ja minut mukanaan, ja minusta tuntuu, ettei uutinen isän kuoleman lähestymisestä vaikuta häneen tippaakaan.

Taitaa olla tarpeetonta mainita, ettemme kokoonnu yhteen jouluisin emmekä anna toisillemme lahjoja takkatulen äärellä.

Agnesilta saamani puhelun jälkeen istun kirjoituspöytäni ääressä ja pohdiskelen, millaista elämästä tulee ilman isääni Warrenia. Aloin sanoa häntä Warreniksi opiskeluaikoinani, sillä hän oli minulle pikemminkin vieras ihminen kuin isä. Warren ei pannut vastaan. Hän ei ole koskaan piitannut siitä, miten puhuttelen häntä, ja olen aina otaksunut että hänestä olisi parempi jos en puhuttelisi lainkaan. Minä sentään yritän joskus; hän ei ole yrittänyt koskaan.

Vähän myöhemmin myönnän totuuden: Warrenin kuolema ei muuta elämääni mitenkään.

Soitan Jillille ja kerron uutisen. Hänen ensimmäinen kysymyksensä on, aionko mennä hautajaisiin, mikä on hiukan ennenaikaista. Jill haluaa tietää, pitäisikö hänen yrittää käydä katsomassa isää, sanomassa hei ja hyvästi ja antamassa tavanmukainen valheellinen vaikutelma että hän välittää isästä, vaikka ei todellisuudessa välitä. Enkä minäkään välitä, me molemmat myönnämme sen. Emme

rakasta Warrenia, koska hän ei ole koskaan välittänyt meistä. Hän hylkäsi perheensä, kun olimme vielä lapsia, ja on elänyt kolmekymmentä vuotta ikään kuin meitä ei olisi ollenkaan olemassa. Meillä molemmilla on nyt omia lapsia, ja meistä on käsittämätöntä, että isä viis veisaa lapsistaan.

»Minä en lähde», Jill julistaa lopulta. »En nyt enkä myöhemminkään. Entä sinä?»

»En tiedä», vastaan. »Täytyy miettiä.»

Totta puhuen tiedän, että menen tapaamaan Warrenia. Elämänsä aikana hän on polttanut useimmat sillat selkänsä takana, mutta on yksi aika tärkeä keskeneräinen juttu, joka hänen on hoidettava ennen kuolemaansa.

Äitini asuu Tulsassa toisen miehensä kanssa. Koulussa Warren oli suosittu huippu-urheilija, ja äiti oli koulun suosituin tyttö. Koko kaupunki oli onnensa kukkuloilla, kun he menivät naimisiin, mutta muutaman Warrenin kanssa vietetyn vuoden jälkeen onni oli tiessään. Tiedän, etteivät äiti ja Warren ole puhuneet keskenään kymmeniin vuosiin, ja miksi olisivatkaan?

»Kuule, äiti, minulla on ikäviä uutisia», sanon puhelimeen yrittäen kuulostaa asianmukaisen vakavalta.

»Mitä on tapahtunut?» äiti kysyy kiireesti, luultavasti peloissaan, että lapsenlapsille on sattunut jotain.

»Warren on sairas. Haimasyöpä, vajaat kolme kuukautta elinaikaa.»

Tauko, helpotusta, sitten: »Luulin että hän oli jo kuollut.»

Ja sen pituinen se. Muistotilaisuuteen ei tungeksi surevia sukulaisia.

»Sepä ikävää», äiti sanoo, mutta ei tarkoita sitä. »Sinä saat kai hoitaa sen.»

»Niin kai.»

»Kuule, Paul, minä en halua tietää siitä mitään. Soita sitten kun kaikki on ohi. Tai älä soita. Ei minua liikuta se mitä Warrenille tapahtuu.»

»Ymmärrän.»

Tiedän, että Warren löi äitiä muutaman kerran, varmaan useamminkin kuin olin lapsena tajunnut. Ja hän joi ja jahtasi naisia ja eli baseballin ammattilaispelaajan rankkaa elämää. Warren Tracey oli röyhkeä ja itserakas ja oli jo viisitoistavuotiaana tottunut saamaan kaiken mitä halusi, sillä hän pystyi heittämään baseball-pallon vaikka läpi tiiliseinän.

Onnistumme vaihtamaan puheenaihetta ja juttelemme lapsista ja siitä, milloin äiti voisi taas tavata heitä. Kauneutensa ja aivojensa ansiosta äiti nimittäin putosi jaloilleen Warrenin jälkeen. Hän meni naimisiin vähän vanhemman miehen kanssa, joka oli öljynporausyhtiön johtaja ja joka antoi Jillille ja minulle hyvän kodin. Hän rakastaa äitiä, ja millään muulla ei ole väliä.

Epäilen, ettei Warren koskaan rakastanut äitiä.

2

Vuoden 1973 kesällä maa toipui hitaasti Vietnamin traumasta. Spiro Agnew oli vaikeuksissa ja joutuikin sittemmin eroamaan. Watergate alkoi olla polttava kysymys, ja lisää oli luvassa. Olin yksitoistavuotias ja jollakin tavalla tietoinen tosielämän tapahtumista, mutta ne eivät painaneet mieltäni lainkaan. Baseball oli koko minun maailmani, eikä muulla juuri ollut väliä. Isäni oli New York Metsin syöttäjä, ja baseball-ottelut olivat minulle henki ja elämä. Minäkin olin syöttäjä, White Plainsin nappulaliigan Scrappers-joukkueessa, ja minulta odotettiin suuria siksi, että isäni oli niin kuuluisa. Täytin odotukset aika harvoin, mutta lupauksen hetkiäkin oli.

Heinäkuun alkuun mennessä National Leaguen itäisen divisioonan kamppailu liigan mestaruusotteluun pääsemiseksi oli vakiintunut rauhalliseksi kilvaksi. Kaikki kuusi joukkuetta – Mets, Pirates, Cardinals, Phillies, Cubs ja Expos – olivat voittaneet suurin piirtein yhtä paljon otteluita kuin hävinneetkin, mutta juoksuntekoon ei tuntunut olevan innostusta. Läntisessä divisioonassa olivat Reds ja Dodgers alkaneet vetää kaulaa muihin. American

Leaguen puolella pitkätukkainen, värikkäissä peliasuissa rehvasteleva Oakland Athletics pyrki uusimaan edellisen vuoden mestaruutensa.

Minä ja toverini seurasimme peliä hartaan uskollisesti. Tunsimme jokaisen pelaajan ja kaikki pelitilastot. Kävimme läpi jokaisen ottelun tilastomerkinnät ja pelasimme otteluita uudelleen White Plainsin hiekkakentillä. Kotielämä ei aina ollut miellyttävää, ja pääsin sitä pakoon pelikentälle. Baseball oli paras ystäväni, ja vuoden 1973 heinäkuun puolivälissä sen sarjatilanne sähköistyi ennenkokemattomalla tavalla.

Kaikki alkoi huomaamattomasti kinnerjänteen venähdyksestä. Cubsin farmijoukkueen ykköspesävahti loukkaantui Wichitassa kiertäessään kolmosen kautta kotiin. Seuraavana päivänä Cubsin ykköspesävahti Jim Hickman loukkasi selkänsä. Yhtäkkiä joukkue tarvitsi miehen ykköselle ja joutui kutsumaan apua kakkosfarmijoukkueestaan Texasin Midlandista. Paikan sai kaksikymmentäyksivuotias pelaaja nimeltä Joe Castle. Siihen aikaan Castlen osumakeskiarvo eli lyöntisuhde oli 0,395, hänellä oli kaksikymmentä kunnaria, viisikymmentä lyötyä juoksua, neljäkymmentä varastusta ja vain yksi virhe ykkösellä. Hän oli kakkosfarmijoukkueen kuumin pelaaja ja oli jo alkanut herättää huomiota.

Tarina kertoo, että Castle oli Chigacon-puhelun tullessa nukkumassa halvassa asunnossaan, jossa hän asui yh-

dessä neljän muun farmipelaajan kanssa. Kakkosvalmentaja ajoi hänet Midlandin lentokentälle, ja hän lensi sieltä Houstoniin, missä joutui odottamaan Philadelphian-lentoa kaksi tuntia. Odottaessaan hän soitti Arkansasiin ja kertoi jännittävän uutisen perheelleen. Kun hän pääsi perille Philadelphiaan, taksi vei hänet Veterans-stadionille, missä hän sai pikaisesti peliasun ja numeron 42, ja sitten hänet kiidätettiin kentälle. Joukkue oli jo harjoittelemassa lyöntejä. Hän oli ymmärrettävästi hermostunut, innoissaan ja pää pyörällä, ja kun joukkueen johtaja Whitey Lockman sanoi: »Verryttele. Aloitat ykkösellä ja lyöt seitsemäntenä», Castlen oli vaikea saada upouutta mailaansa pysymään kädessä. Ensimmäisessä liigapeliharjoituksessaan hän löi hudin heti ensimmäisellä ja toisella syötöllä.

Sen jälkeen hän ei lyönyt huteja enää pitkään aikaan.

Ennen pelin alkua Joe Castle kyyhötti vaihtopenkillä Cubsin veteraanipolttaja Don Kessingerin kanssa, joka hänkin oli kotoisin Arkansasista. Kessinger oli Mississippin yliopistossa opiskellessaan valittu maan parhaaksi amatööriksi baseballissa ja koripallossa, ja hän oli seurallinen ja rento ja onnistui pitämään nuorukaisen rauhallisena. Hänen ainoa neuvonsa oli: »Lyö rennosti vain.» Joukkueen keskimmäinen takakoppari oli Rick Monday, toinen veteraani, joka oli syntynyt Arkansasin Batesvillessa, vähän matkan päässä Joen kotikaupungista White Riverin alajuoksulla. Kessingerin ja Mondayn avulla Joe onnistui pelin alkua odotellessaan selviytymään pahimmasta ramppikuumekohtauksesta, mitä pelaaja voi kuvitella.

Oli torstai, heinäkuun 12. päivä, ja sen päivän baseballmaailma oli muistava pitkään.

Philliesin syöttäjä oli vasenkätinen Benny Humphries, joka sinkosi hurjia laakasyöttöjä ja päästi vapaataipaleelle yhtä paljon lyöjiä kuin polttikin. Tullessaan toisessa vuoroparissa lyöntivuoroon Joe puri hammasta ja päätti lyödä heti ensimmäistä syöttöä, vaikka se olisi millainen. Humphries oli sitä mieltä, että tulokas oli totutettava liigasarjan tavoille ja panosti syöttöön kaikkensa. Joe asettui lyömään oikealta, arvasi että saisi laakasyötön, osui täydellisesti ja iski lyönnin, joka lensi takakentän vasemman laidan yli katsomon kahdennellekymmenennelle riville. Joe kiersi pesät niin innoissaan, ettei huomannut tuulettaa millään lailla, ja oli vaihtopenkillä onniteltavana jo ennen kuin ehti saada hengityksensä tasaantumaan.

Hän ei ollut liigasarjassa ensimmäinen, joka teki kunnarin heti ensimmäisestä syötöstä. Hän oli yhdestoista. Neljäkymmentäkuusi oli tehnyt kunnarin ensimmäisellä lyöntivuorollaan, yksitoista ensimmäisestä syötöstä. Siitä huolimatta Joen nimi pääsi ennätystilastoihin. Tilastotehtailu oli nyt avattu, ja Joe Castle oli vasta päässyt alkuun.

Viidennessä vuoroparissa Humphries aloitti korkealla ja tiukasti lyöjän puolelle suuntautuvalla laakasyötöllä, joka oli tarkoitettu varoitukseksi, mutta viesti ei mennyt perille. Kun väärien ja suorien määrä oli 3–1, Joe iski laakasyötöstä pitkin vasenta laitonlinjaa niin, että pallo vain hiukkasen hipaisi laittoman merkkipaalua sisäpuolelta. Kolmospesän tuomari näytti saman tien oikealla etusor-

mella kunnaria. Joe seurasi palloa katseellaan kääntyessään ykköseltä kakkoselle ja pinkaisi vauhtiin, joka hidastui hiukkasen vasta kotipesän tuntumassa. Nyt hänellä oli hallussaan ennätys, joka oli vain kahdella pelaajalla. Bob Nieman oli tehnyt vuonna 1951 liigasarjassa kunnarin sekä ensimmäisellä että toisella lyöntivuorollaan.

Sinä iltana Mets pelasi Bravesia vastaan Atlantassa, mutta ottelua ei televisioitu. Olin Tom Sabbatinin kellarissa kuuntelemassa radiosta Metsin pelien loistavaa selostajaa Lindsey Nelsonia, joka kertoi, mitä Philadelphiassa oli juuri tapahtunut. Lindsey innostui aina helposti. »Siinä sivuttiin ennätystä upeasti», hän sanoi. »Ajatelkaa kuinka monta tuhatta nuorukaista tätä peliä on pelannut, ja vain kaksi on kautta aikojen tehnyt kunnarin sekä ensimmäisellä että toisella lyöntivuorollaan.»

»Mahtaisikohan sama onnistua vielä kolmannellakin?» lisäsi Hall of Fameen valittu kovalyöntinen Ralph Kiner, joka toimi Lindseyn asiantuntija-avustajana.

Kuudennessa vuoroparissa Cubs sai aikaan syöttäjän vaihdon, ja Phillies valitsi vaihtosyöttäjäksi Humphriesin tilalle oikeakätisen Tip Gallagherin. Kun Joe oli tulossa lyöntivuoroon seitsemännen vuoroparin ensimmäisessä sisävuorossa, tilanne oli 4–4, ja Philliesin tavallisesti varsin äänekkäät kannattajat olivat hiljaa. Suosionosoituksia

ei kuulunut, kaikki odottivat uteliaina. Kaikkien yllätykseksi Joe lähti lyömään vasemmalta. Hänestä ei ollut vielä olemassa kykyjenetsijöiden kuvauksia, eikä vastapuoli tiennyt, että hän pystyi lyömään kummaltakin puolelta. Kukaan ei ollut vaivautunut katsomaan hänen harjoitteluaan. Joe jätti lyömättä matalan kierresyötön ja löi sitten seuraavat kaksi laakasyöttöä laittomiksi. Kahden suoran jälkeen hän kumartui vähän kyyrympään ja otti kiinni mailasta seitsemän senttiä ylempää. Edellisellä kaudella hän oli johtanut Texasin liigan lyöjätilastoa pienimmällä kotipesään tehtyjen palojen määrällä. Joe Castle oli vaarallisimmillaan kahden suoran tilanteessa.

Seurasi liian matala liukusyöttö, sitten Gallagher valitsi laakasyötön. Joe iski keskivasemmalle kovan laakalyönnin, joka kohosi vähitellen ja ylitti taka-aidan puolellatoista metrillä. Kun hän kiersi pesät kolmannen kerran peräkkäin, se oli ennätys, joka tuntui mahdottomalta rikkoa. Yksikään tulokas ei ollut koskaan aikaisemmin tehnyt kolmea kunnaria ensimmäisillä kolmella lyöntivuorollaan.

Joe Castle oli kotoisin Arkansasin Calico Rockista, joka oli pikkuinen, maalauksellinen kylä White Riverin joenuoman yläpuolelle kohoavalla kalliolla Ozarkvuorten itälaidalla. Se oli Cardinalsin kannattajien aluetta ja oli ollut Dizzy Deanin ajoista lähtien. Dizzy Dean oli arkansasilainen maalaispoika ja Cardinalsin pahamaineisen Gashouse Gangin johtaja 1930-luvulla. Hänen veljensä Paul, lempinimeltään Daffy, oli hänkin saman joukkueen syöttäjiä. Vuonna 1934, kun joukkue oli maineensa kukku-

loilla, Dizzy ennusti kevään harjoituskaudella, että hän ja Daffy saisivat yhdessä viisikymmentä voittoa. He voittivat neljäkymmentäyhdeksän peliä – Dizzy kolmekymmentä ja Daffy yhdeksäntoista. Kaksikymmentä vuotta myöhemmin Cardinalsin kaikkien aikojen suurimman pelaajan Stan Musialin ihailu lähenteli suoranaista palvontaa. Joka ikisellä kuistilla oli radio, ja pitkinä ja kuumina kesäiltoina kaupungissa seurattiin rakastetun joukkueen pelejä kiihkeästi, samoin kuin lukemattomissa muissa Keskilännen ja syvän etelän kaupungeissa. St. Louisin KMOX-asema radioi selostukset, ja Harry Carayn ja Jack Buckin tutut äänet kaikuivat kaikilla kaduilla ja kaikista autoista.

Heinäkuun 12. päivänä Calico Rockin radiot oli kuitenkin viritetty Chicagon WGN:n aallonpituudelle, ja Joen ystävät ja sukulaiset seurasivat korva tarkkana joka ikistä syöttöä. Cardinalsin ja Cubsin keskinäinen kilpailu oli koko National Leaguen ankarin, ja vaikka monien Calico Rockin asukkaiden oli vaikea uskoa, että he olivat siirtyneet kannustamaan vihollisjoukkuetta, niin oli kaikesta huolimatta yhtäkkiä käynyt, ja heidän kannustuksensa oli suorastaan kiihkeää. Muutamassa tunnissa heistä tuli Cubsin kannattajia. Heti ensimmäisen kunnarin jälkeen pääkadun varrelle alkoi kokoontua väkeä Evansin rohdoskaupan ja kahvilan ulkopuolelle. Toinen kunnari sai kansan sekaisin riemusta, ja väkijoukko kasvoi kasvamistaan. Kun Joen vanhemmat ja kaksi veljeä vaimoineen ja lapsineen liittyivät joukkoon, heitä tervehdittiin halauksin ja hurraahuudoin.

Kolmas kunnari kohotti koko kaupungin seitsemänteen taivaaseen. Myös Chicagon kaduilla ja pubeissa juhlittiin.

Joen ensimmäiset kolme lyöntivuoroa olivat järisyttävä suoritus, mutta hänen neljäs lyöntivuoronsa avasi hänelle ikuisiksi ajoiksi tien baseball-intoilijoiden sydämiin. Yhdeksännen vuoroparin avausvuorolla tilanne oli tasan 6–6, ja paloja oli kaksi. Don Kessinger oli kolmosella, ja kummulla oli kova oikeakätinen syöttäjä nimeltä Ed Ramon. Kun Joe tuli vuoroon, muutama kahdeksastatoistatuhannesta katsojasta taputti kohteliaasti, mutta sen jälkeen Veterans-stadionille laskeutui outo hiljaisuus. Ramonin ensimmäinen syöttö oli kotipesän ulkolaitaan suuntautuva laakasyöttö. Joe odotti ja huitaisi sitten mailalla kuin luudalla niin että pallo lähti muutaman sentin verran ykköspesän ulkopuolelle. Lyönti oli laiton mutta silti vaikuttava. Cubsin ykköspesävalmentaja Ernie Banks ei ehtinyt reagoida, ja jos pallo olisi sattunut osumaan häneen, hän olisi loukkaantunut vakavasti. Philliesin ykköspesämies Willie Montanez siirtyi vasemmalle, mutta vasta sitten kun pallo oli jo iskeytynyt katsomoon ja pompannut vierimään kentän oikeaan laitaan. Montanez otti vaistomaisesti pari askelta taaksepäin. Joe huomasi sen ja muutti suunnitelmiaan. Toinen syöttö oli hidastettu ja liian korkea. Väärien ja suorien määrä oli nyt 1–1, ja Ramon yritti uutta laakasyöttöä. Kun pallo ir-

tosi hänen kädestään, Joe epäröi vain sekunnin murto-osan ja lähti sitten ykköselle jättäen mailan taakse niin, että sai näpäytetyksi pallon pomppimaan hiljalleen kohti kakkosen pesävahti Denny Doylea, joka yllättyi yhtä paljon kuin Ramon, Montanez ja koko stadionyleisö. Kun Doyle vihdoin ehti pallon luo tai pallo Doylen luo, Joe oli jo kolme metriä ykköspesän takana hidastamassa vauhtia oikean laitonlinjan tuntumassa. Kessinger käveli kotipesään ja toi voittojuoksun. Yleisö istui tyrmistyneen äänettömyyden vallassa. Molempien joukkueiden pelaajat tuijottivat epäuskoisina. Tulokkaalla oli ollut tilaisuus tehdä neljä kunnaria yhdessä pelissä – sellainen uroteko oli nähty vain yhdeksän kertaa sadan vuoden aikana – mutta hän oli sen sijaan näpäyttänyt upeasti suoraan vauhdista saadakseen joukkueelleen johtojuoksun.

Useimmat niistä, jotka kuuntelivat otteluselostusta Calico Rockin pääkadulla, olivat nähneet juuri sellaisen näpäytyksen, vaikka Joe Castle oli harvoin tarvinnut sitä. Paljon useammin he olivat nähneet kunnareita sekä ennätyspitkistä että kentälle pudonneista lyönneistä. Joen vanhin veli Charlie, joka istui penkillä rohdoskaupan ulkopuolella, oli opettanut pikkuveljensä näpäyttämään sillä lailla jo kymmenvuotiaana. Hän oli myös opettanut Joen lyömään kummaltakin puolelta, varastamaan ja lyömään laittomia syötöistä, jotka eivät olleet aivan sellaisia kuin hän toivoi. Veljeksistä keskimmäinen, Red,

oli lyönyt hänelle ainakin miljoona maalyöntiä ja hionut hänen jalkatyötään ykköspesällä. Molemmat veljet olivat opettaneet hänet tappelemaan.

»Miksi hän näpäytti?» joku väkijoukosta kysyi Charlielta.

»Varmistaakseen juoksun ja johtoaseman», Charlie vastasi. Niin yksinkertaista se oli.

Cubsin selostajat Vince Lloyd ja Lou Boudreau olivat pelin aikana käyneet läpi ennätystilastoja ja saaneet selville, missä nyt mentiin. Oli ensimmäinen kerta, kun pelaaja sai kolme kunnaria uransa ensimmäisessä ottelussa. Neljä perättäistä hittiä ensimmäisessä pelissä oli nykyaikaisen baseballin ennätys, vaikka joku tulokas olikin yltänyt viiteen vuonna 1894.

Chicago voitti 7–6, ja kun ottelu päättyi, käytännöllisesti katsoen joka ikinen Cubsin kannattaja kuunteli lähetystä. Oli tehty historiaa, ja kaikki halusivat olla siinä mukana. Lou Boudreau lupasi kuuntelijoilleen, että järjestäisi Joen tuota pikaa haastateltavaksi.

Kuuntelijoiden määrä kasvoi koko ajan Calico Rockissa, ja tunnelma oli riehakas. Ylpeyden tunne oli käsin kosketeltava. Puoli tuntia pelin päättymisen jälkeen Lou Boudreaun ääni sanoi radiossa: »Olen parhaillaan vierailevan joukkueen pukuhuoneessa Joe Castlen kanssa, joka, kuten arvata saattaa, on toimittajien ympäröimä. Tässä hän nyt on.»

Calico Rockin pääkadulle laskeutui äkillinen hiljaisuus. Kukaan ei liikkunut eikä puhunut.

»Joe, ei hullumpi ensiotteluksi. Mitä mielessäsi tällä hetkellä liikkuu?»

»No, haluaisin lähettää terveisiä perheelle ja ystäville Calico Rockiin. Toivon että voisitte olla täällä. En vieläkään jaksa uskoa tätä.»

»Mitä ajattelit kun valmistauduit lyömään toisessa vuoroparissa?»

»Ajattelin, että tulee laakapallo ja että lyön heti ensimmäisestä syötöstä. Taisi käydä tuuri.»

»Yksikään pelaaja ei ole koskaan tehnyt heti ensiesiintymisessään kunnaria kolmella lyöntivuorolla peräkkäin. Olet päässyt ennätystilastoihin.»

»Niin kai. On hienoa olla täällä. Eilisiltana samaan aikaan olin pelaamassa Texasin Midlandissa. Vaikea tätä on vieläkään uskoa.»

»Niin tosiaan. Tiedän kyllä että sinulta on jo kysytty tätä, mutta on ihan pakko kysyä uudestaan: Mitä ajattelit yhdeksännessä vuoroparissa? Sinulla oli tilaisuus lyödä neljäs kunnari, mutta silti näpäytit.»

»Minulla ei ollut mielessä mitään muuta kuin se, että saisin Donin kotiin ja että pääsisimme johtoon. Minusta on mahtavaa pelata baseballia, mutta se ei ole hauskaa, jos ei voita.»

»No, olet päässyt hyvään vauhtiin. Luuletko että sama meno jatkuu huomenna?»

»En ole vielä ajatellut huomisiltaa. Don ja pojat aikovat viedä minut ulos syömään, ja varmaan siitä jutellaan pihvin ääressä.»

»Hyvää jatkoa.»

»Kiitos.»

Calico Rockissa ei monikaan mennyt nukkumaan ennen keskiyötä.

Lupauksensa mukaisesti äiti herätti minut kuudelta aamulla, niin että sain katsoa New Yorkin aamu-uutiskatsaukset. Toivoin että saisin nähdä vilahduksen Joe Castlesta. Neloskanavalta tuli pikainen yhteenveto National Leaguen otteluista. Mets oli menestynyt Atlantassa ja oli nyt voittanut kaksi peliä enemmän kuin hävinnyt. Sitten näytettiin Joe Castle juoksemassa kunnaria Philadelphiassa, kerran, kaksi, kolme kertaa. Näpäytys sai kuitenkin yhtä paljon huomiota kuin kaikki kolme kunnaria yhteensä. Joe Castle juoksi kovaa.

Äiti haki ulkoa *New York Timesin*. Urheiluosan etusivulla oli mustavalkoinen kuva Joe Castlesta ja pitkä juttu hänen historiallisesta ensiesiintymisestään. Leikkasin sen saksilla irti ja aloitin uuden leikekirjan. Minulla oli niitä useita ja pidin niitä huolellisesti ajan tasalla. Silloin kun Mets pelasi kaupungissa ja isä oli kotona, jouduin kuitenkin odottamaan pari päivää ennen kuin sain leikata baseball-jutut lehdistä.

Oli mukavaa, kun Mets oli pelikiertueella. Isä oli poissa, ja kotona oli rauhallista ja miellyttävää. Kun isä oli kotona, tunnelma oli kokonaan toinen. Isä oli itsekeskeinen ja synkkämielinen eikä juuri koskaan sanonut kenel-

lekään meistä ystävällistä sanaa. Hän ei ollut onnistunut täyttämään häneen kohdistettuja odotuksia, ja se oli aina jonkun muun syytä: managerin, joukkuetovereiden, omistajien tai vieläpä pelituomareidenkin. Niinä iltoina joina hän oli ollut syöttämässä hän tuli usein kotiin myöhään ja juovuksissa, ja siitä tuli aina hankaluuksia. Epäilin jo yksitoistavuotiaana, etteivät vanhempani pysyisi yhdessä.

Isä kävi harvoin kotona silloin, kun Mets oli pelikiertueella. Ajattelin usein, että olisi mahtavaa, jos isä tulisi pelin jälkeen juttelemaan kanssani baseballista. Katsoin tai kuuntelin kaikki Metsin pelit ja minulla oli niistä kymmenittäin kysymyksiä, mutta kaipa isästä oli tärkeämpää juhlia kavereittensa kanssa.

Minulle baseballin pelaaminen oli suuri ilo silloin, kun isä ei ollut katselemassa. Otteluaikataulun takia hän pääsi harvoin katsomaan pelejäni, ja se oli sanoinkuvaamaton helpotus. Kun isä oli katsomassa, mieleni ei tehnyt lainkaan pelata. Isä saarnasi minulle matkalla kentälle, ärjyi pelin aikana ja, mikä pahinta, haukkui koko kotimatkan. Kerran hän peräti läimäytti minua, kun lähdimme ajamaan kentältä kotiin. Seitsemänvuotiaasta saakka itkin joka ikisen pelin jälkeen, jota isä oli katsomassa.

Calicon Joe on tarina yhdestä kohtalokkaasta silmänräpäyksestä, joka muuttaa kolmen ihmisen elämän peruuttamattomasti. Se on mestarillinen kertomus baseballista, isistä ja pojista sekä anteeksiannon voimasta.

9 789510 393222

www.wsoy.fi 84.2 ISBN 978-951-0-39322-2